

SYLABUS KURSU

Nazwa kursu: BEZPIECZEŃSTWO CYWILNE			
Jednostka organizująca kurs: Akademickie Centrum Kształcenia			
Wydział realizujący kurs: Wydział Zarządzania Sportem i Turystyką		Jednostka realizująca kurs: Katedra Nauk o Bezpieczeństwie i Prawa Zakład Teorii Bezpieczeństwa	
Rodzaj kursu: kurs		Liczba godzin: 30	
Język modułu/przedmiotu: polski		Forma zajęć: zajęcia teoretyczne/praktyczne	
Koordynator kursu	Dr Wojciech Chudy Dr Aleksandra Dulko-Marczak Dr Joanna Kantyka		Sposób realizacji: w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim
Kryteria naboru	Czynniki ryzyka psychofizyczne, fizyczne oraz biologiczne (por. zaświadczenie lekarskie kierunku BW), wykształcenie średnie, ukończony 18 rok życia		
Opis kursu (cele kształcenia, sylwetka absolwenta, przygotowanie do rynku pracy, związek ze strategią AWF Katowice; zamieszczone informacje znajdują się w informatorze):	Kurs „Bezpieczeństwo cywilne” ma charakter interdyscyplinarny i łączy wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie, zarządzania kryzysowego, ochrony ludności oraz podstaw ratownictwa i pierwszej pomocy. Program obejmuje zarówno zajęcia teoretyczne, jak i praktyczne, realizowane w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim. Celem kursu jest: • przekazanie wiedzy o współczesnych uwarunkowaniach bezpieczeństwa państwa, porządku publicznego oraz systemie bezpieczeństwa wewnętrznego, • zapoznanie uczestników z zasadami polityki i strategii bezpieczeństwa oraz funkcjonowaniem systemu zarządzania kryzysowego i ochrony ludności, • rozwinięcie umiejętności identyfikowania, analizowania i prognozowania zagrożeń (w tym zagrożeń hybrydowych i dezinformacyjnych), • kształtowanie zdolności do podejmowania adekwatnych działań w sytuacjach kryzysowych, w tym prowadzenia ewakuacji i udzielania pierwszej pomocy, • przygotowanie do bezpiecznego posługiwania się bronią w warunkach szkoleniowych, • rozwijanie kompetencji społecznych związanych z odpowiedzialnością, etyką działania oraz kierowaniem zespołem w warunkach zagrożenia. Absolwent kursu: • posiada zaawansowaną wiedzę na temat struktury i funkcjonowania systemu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, • rozumie mechanizmy współczesnych zagrożeń oraz uwarunkowania geopolityczne, społeczne i prawne wpływające na bezpieczeństwo, • potrafi analizować sytuacje kryzysowe oraz dobierać właściwe procedury reagowania, • umie działać w warunkach podwyższonego ryzyka, w tym realizować zadania z zakresu ewakuacji, ratownictwa i pierwszej pomocy,		

	• wykazuje gotowość do podejmowania odpowiedzialnych decyzji oraz kierowania zespołem w sytuacjach zagrożenia, • działa zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi i zasadami etyki w obszarze bezpieczeństwa. Kurs wzmacnia kompetencje cenione na rynku pracy, szczególnie w obszarach: • administracji publicznej i samorządowej (zarządzanie kryzysowe, ochrona ludności), • służb mundurowych i formacji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, • organizacji i instytucji sektora sportu, turystyki i rekreacji, gdzie kluczowe znaczenie ma zarządzanie bezpieczeństwem uczestników wydarzeń i imprez masowych, • firm prywatnych zajmujących się ochroną osób i mienia, • podmiotów realizujących działania z zakresu pierwszej pomocy, ratownictwa i reagowania kryzysowego. Uczestnicy rozwijają kompetencje analityczne, decyzyjne i organizacyjne, a także umiejętność pracy zespołowej w warunkach stresu i presji czasu, co stanowi istotny atut w wielu sektorach gospodarki. Kurs wpisuje się w misję i strategię rozwoju Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach, ukierunkowaną na: • kształcenie specjalistów przygotowanych do pracy w dynamicznie zmieniającym się środowisku społecznym, • rozwijanie kompetencji praktycznych i odpowiedzialnych postaw społecznych, • wzmacnianie bezpieczeństwa w obszarze sportu, turystyki i aktywności fizycznej, • budowanie odporności instytucjonalnej i społecznej poprzez edukację w zakresie reagowania na zagrożenia. Program kursu łączy wiedzę teoretyczną z intensywnym komponentem praktycznym, co odpowiada strategicznemu celowi Uczelni polegającemu na integrowaniu nauki z praktyką oraz podnoszeniu jakości kształcenia w obszarze nauk o kulturze fizycznej i bezpieczeństwie.
Rodzaj uzyskiwanych kwalifikacji formalnych lub zakres kompetencji	Kursant uzyskuje kompetencje w trzech obszarach: 1. Kompetencje wiedzy: • znajomość struktury i podstaw prawnych systemu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, • rozumienie zasad polityki i strategii bezpieczeństwa oraz funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego i ochrony ludności, • znajomość współczesnych zagrożeń (w tym zagrożeń hybrydowych i dezinformacyjnych) oraz mechanizmów ich oddziaływania, • znajomość procedur ewakuacyjnych, ratowniczych oraz zasad bezpiecznego posługiwania się bronią w warunkach szkoleniowych. 2. Kompetencje umiejętności: • identyfikowanie, analizowanie i prognozowanie zagrożeń społecznych oraz organizacyjnych, • dobór adekwatnych metod reagowania w sytuacjach kryzysowych,

	• praktyczne stosowanie procedur z zakresu ewakuacji, ratownictwa i pierwszej pomocy, • działanie w warunkach podwyższonego ryzyka zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami bezpieczeństwa, • współdziałanie w zespole podczas symulacji sytuacji kryzysowych. 3. Kompetencje społeczne • gotowość do podejmowania odpowiedzialnych decyzji w sytuacjach zagrożenia, • umiejętność organizowania i kierowania pracą zespołu, • przestrzeganie zasad etyki i prawa w obszarze bezpieczeństwa, • świadomość konsekwencji podejmowanych działań, w tym użycia środków przymusu lub broni w warunkach szkoleniowych.
Rodzaj dokumentu potwierdzającego ukończenie kursu	Świadectwo ukończenia kursu
Odniesienie do efektów uczenia się (proszę wskazać kierunek i stopień studiów)	Bezpieczeństwo wewnętrzne, studia I stopnia

Lp.	Modułowe efekty uczenia się uczestnik:	Odniesienie do efektów kierunkowych (wybranego kierunku studiów, kod z efektów kierunkowych)	Odniesienie Charakterystyk II stopnia PRK dla obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej w ramach szkolnictwa wyższego-poziomy 6/ poziomy 7
w zakresie wiedzy			
W01	Zna w zaawansowanym stopniu zna i rozumie strukturę, funkcje oraz podstawy prawne systemu bezpieczeństwa wewnętrznego, w tym zasady polityki i strategii bezpieczeństwa oraz organizację zarządzania kryzysowego i ochrony ludności.	K_W08	P6S_WG
W02	Zna w zaawansowanym stopniu zna i rozumie zasady zarządzania kryzysowego i dowodzenia oraz współczesne zagrożenia (w tym hybrydowe), ich uwarunkowania i mechanizmy oddziaływania na bezpieczeństwo państwa.	K_W17	P6S_WG
w zakresie umiejętności			
U01	Student potrafi analizować i prognozować zagrożenia o charakterze społecznym i organizacyjnym oraz dobierać adekwatne metody reagowania w sytuacjach kryzysowych.	K_U08	P6S_UW
U02	Student potrafi zastosować wiedzę teoretyczną i specjalistyczną w sytuacjach podwyższonego ryzyka, w tym podczas działań ewakuacyjnych, ratowniczych oraz szkoleniowego posługiwania się bronią, z zachowaniem obowiązujących procedur.	K_U11	P6S_UW
w zakresie kompetencji społecznych			
K01	Student jest gotów do organizowania i kierowania pracą zespołu w sytuacjach zagrożenia, podejmując odpowiedzialne decyzje i dbając o bezpieczeństwo uczestników działań.	K_K03	P6S_KR
K02	Student jest gotów do działania zgodnie z zasadami etyki i prawa w obszarze bezpieczeństwa, mając świadomość konsekwencji podejmowanych działań, w tym użycia środków przymusu lub broni.	K_K08	P6S_KR

Stosowane metody dydaktyczne
Wykład problemowy, analiza studium przypadku (case study), dyskusja kierowana, pokaz z objaśnieniem, analiza materiałów źródłowych i przykładów działań służb, ćwiczenia przedmiotowe, symulacje sytuacji kryzysowych i decyzyjnych, ćwiczenia zespołowe z zakresu ewakuacji, ratownictwa i pierwszej pomocy.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się uzyskanych przez uczestników
Test wiedzy, obserwacja. I. Forma praktyczna weryfikacji efektów uczenia się (np.: projekt, obserwacja na zajęciach) 2,0 – Student nie osiągnął wymaganych efektów uczenia się. 3,0 – Student wykazuje braki, które jednak nie dyskwalifikują dalszej edukacji i mogą zostać usunięte. Zwykle wiadomości zestawione luźno, brak połączeń i związków logicznych. Rozwiązuje problemy typowe o niewielkim stopniu trudności. 3,5 – Student wykazuje poprawne rozumienie pojęć, wyjaśnia ważniejsze zjawiska. Rozwiązuje problemy typowe, przeważnie poprawnie operuje posiadanymi informacjami. 4,0 – Zakres wiedzy studenta obejmuje podstawowe treści zajęć ze znajomością powiązań logicznych. Poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo-skutkowych. 4,5 – Wyczerpujące opanowanie całego materiału programowego. Student sprawnie wykorzystuje wiedzę. Umiejętnie dokonuje oceny problemów, procesów i zjawisk. 5,0 – Ponad przeciętne opanowanie całego materiału programowego. II. Forma pisemna weryfikacji efektów uczenia się (np.: test, esej) 2,0 – student nie osiągnął wymaganych efektów uczenia się (punktacja poniżej 50%). 3,0 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dostatecznym (51 do 60%). 3,5 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dostatecznym plus (61 do 70%). 4,0 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dobrym (71 do 80%). 4,5 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dobrym plus (81 do 90%). 5,0 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu bardzo dobrym (91 do 100%).

Treści modułu kształcenia		Godziny
Zajęcia teoretyczne		
1.	1. Polityka i strategia bezpieczeństwa państwa – pojęcie, zakres, funkcje, cele oraz instrumenty realizacji. 2. Uwarunkowania i współczesne zagrożenia bezpieczeństwa narodowego – determinanty geopolityczne, ekonomiczne, prawno-instytucjonalne, społeczne i kulturowe oraz zagrożenia hybrydowe i dezinformacja. 3. Zarządzanie kryzysowe i system ochrony ludności – organizacja, zadania oraz współdziałanie służb i administracji w Polsce i wybranych modelach międzynarodowych.	15
Zajęcia praktyczne		
1.	1. Bezpieczne posługiwanie się bronią oraz funkcjonowanie w warunkach kryzysowych – strzelectwo szkoleniowe i elementy survivalu. 2. Ewakuacja, ratownictwo i pierwsza pomoc w stanach zagrożenia życia – ćwiczenia decyzyjne, terenowe oraz procedury udzielania pomocy.	15

Forma i warunki zaliczenia modułów kursu, w tym zasady dopuszczania do zaliczenia, egzaminu

1. Kurs kończy się zaliczeniem z oceną. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest spełnienie wymagań zarówno z części teoretycznej, jak i praktycznej. Warunki dopuszczania do zaliczenia jest:
 - obecność na zajęciach,
 - aktywne uczestnictwo w zajęciach teoretycznych i praktycznych,
 - zaliczenie ćwiczeń praktycznych,
 - pozytywna ocena z obserwacji pracy studenta podczas zajęć.
2. Weryfikacji efektów uczenia się:
 - a) Część teoretyczna – test wiedzy (forma pisemna), obejmujący zagadnienia z zakresu polityki i strategii bezpieczeństwa, zarządzania kryzysowego, ochrony ludności oraz współczesnych zagrożeń.
 - b) Część praktyczna – ocena realizacji zadań w ramach ćwiczeń (symulacje sytuacji kryzysowych, działania ratownicze, ewakuacja, elementy survivalu oraz bezpieczne posługiwanie się bronią).
3. Warunek uzyskania zaliczenia:
 - uzyskanie minimum oceny dostatecznej (3,0) zarówno z części teoretycznej, jak i praktycznej,
 - niezaliczenie którejkolwiek części skutkuje brakiem zaliczenia kursu.

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia kursu

Literatura podstawowa:

1. Nowak S., „Broń krótka. Strzelanie bojowe i sportowe z pistoletu”, Wydawnictwo Wiedza Powszechna, 2016.
2. Goniewicz M., Pierwsza pomoc. Podręcznik dla studentów. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011.
3. Stochaj J., Ochrona ludności i obrona cywilna w systemie bezpieczeństwa narodowego, Difin 2020.
4. Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej (aktualne wydanie) oraz wybrane dokumenty NATO i UE dotyczące zarządzania kryzysowego i odporności państwa
5. Kmiecik B., Sikora J., Zawadzki D., Pierwsza pomoc w stanach zagrożenia życia i zdrowia , Warszawa 2021
6. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z późn. zm.)
7. Ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz.U. poz. 1907 ze zm.).

Literatura uzupełniająca:

1. Orzechowski M., Brzuska E. (red.), Świat i Europa we współczesnych stosunkach międzynarodowych – nowe wyzwania, Łódź 2011.

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk, w przypadku, gdy program kursu przewiduje praktyki

Nie dotyczy

Forma oceny efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Forma oceny	
	Test wiedzy	Obserwacja na zajęciach
W01	X	
W02	X	
U01	X	X
U02	X	X
K01		X

K02		X
-----	--	---